

УДК 336

Боднар О. А.
к.е.н., асистент кафедри фінансів, банківської справи
та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв
Шишпанова Н. О.
к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи
та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ВИКЛИКИ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ КРАЇНИ

З історичної точки зору фінансова глобалізація не є новим явищем, але сьогоднішній її вплив є безпрецедентним, про що свідчить, наприклад, значне збільшення потоків капіталу, що відбулося в багатьох країнах. Крім того, в останній рік, поряд із прискоренням фінансових потоків, відбулася низка помітних змін, викликаних в тому числі пандемією коронавірусу (COVID-19), які змушують задуматися про виклики, які принесе нова фаза фінансової глобалізації. Тому вважаємо за доцільне розглянути виклики фінансової глобалізації в сучасних умовах та виділити основні економічні та фінансові наслідки, які вони можуть спричинити.

Ми визначаємо фінансову глобалізацію як інтеграцію місцевої фінансової системи країни з міжнародними фінансовими ринками та установами. Інтеграція відбувається за лібералізації економіки, збільшення руху капіталу між країнами, в тому числі активної участі місцевих позичальників та позикодавців на міжнародних ринках та широкого використання міжнародних фінансових посередників. [1]. Є чотири основні агенти фінансової глобалізації: уряди, позичальники, інвестори та фінансові установи. Кожен з них допомагає країні стати більш фінансово інтегрованою.

Потенційні переваги фінансової глобалізації - це збільшення взаємозв'язків у фінансовій світовій системі та глибший ступінь фінансової інтеграції в ній України, що дає можливість розвитку національній фінансовій системі, створенню більш повного,

глибшого, стабільнішого та краще регульованого фінансового ринку.

Вигоди фінансової глобалізації для економічної та фінансової діяльності: збільшення міжнародної торгівлі; зміна використання світових валют (зокрема, долара США) як платіжного засобу в усьому світі та як джерело фінансування; добре функціонуючий фінансовий сектор, що надає кошти позичальникам (домогосподарствам, фірмам та урядам), які мають продуктивні інвестиційні можливості; покращення фінансової інфраструктури, що зменшує проблему асиметричної інформації; збільшення капіталу, що призводить до збільшення джерел та використання фінансування, розширює обсяг продуктів, інструментів та послуг, доступних громадянам; використання переваг міжнародного поділу праці; долучення до новітніх технологій [2]. Як наслідок: позичальники та позикодавці мають більше фінансових можливостей.

Треба відмітити, що перевагою фінансової глобалізації є розвиток фінансового сектору. Але, з іншого боку, глобалізація також може бути пов'язана з деякими втратами, серед яких найголовнішою є більш висока чутливість до кризи [3]. Фінансова глобалізація несе у собі деякі ризики. Ці ризики можуть виникнути особливо в короткостроковій перспективі: лібералізація може призвести до фінансової кризи через пом'якшення регулювання. Вигоди, швидше за все, здійсняться в довгостроковій перспективі. У всіх аспектах глобалізації, дії чи бездіяльність уряду може бути важливими.

З огляду на інституційні зміни та їх потенційні наслідки, здається очевидним, що для того, щоб скористатися перевагами фінансової глобалізації, важливо мати необхідні інструменти з метою мінімізації ризиків, спричинених фінансовою глобалізацією. З цією метою для країн надзвичайно важливо впроваджувати внутрішню політику, яка покращує їх здатність сприймати шоки, робить її менш сприйнятливою до глобальних факторів та запобігає накопиченню макрофінансових дисбалансів.

Місцеві ринки повинні бути належним чином регульовані та контрольовані. Потреба в сильній економіці є ключовою, оскільки за інших рівних умов фінансова глобалізація має тенденцію до посилення чутливості країни з боку зовнішніх потрясінь.

Новий технологічний прогрес та лібералізація вітчизняного

фінансового сектору України за рахунок капіталу призвели до нових подій. Основні агенти, що керують фінансами глобалізації - це уряди, приватні інвестори, позичальники та фінансові установи.

Отже, фінансова глобалізація стала важливим фактором у розвитку світової економіки, але вона повинна підтримуватися нормативною базою та політикою, яка допомагає стримувати ризики, властиві цьому посиленому взаємозв'язку. Чистий ефект фінансової глобалізації є, ймовірно, позитивним, причому ризики будуть більш поширеними відразу після лібералізації економіки. У довгостроковій перспективі очікуються великі потенційні вигоди.

Список використаних джерел:

1. Roser Ferrer. The challenges of financial globalization. *Economics & Markets*. Financial markets. September 13th, 2018. Retrieved from <https://www.caixabankresearch.com/en/economics-markets/financial-markets/challenges-financial-globalisation>.
2. Житар М.О., Сосновська О.О. Вплив фінансової глобалізації на формування фінансової архітектури / *Економіка і організація управління*. № 3 (35). 2019. С.39-50.
3. Sirenko N., Prokopenko N., Poltorak A., Melnyk O., Trusevich I. Behavioral approach to monitoring the financial security of state. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2019. Vol. 41. № 1. pp. 107-117. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2019.10>.